

Opgroeien

Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
T 02 533 12 11
opgroeien.be

T.a.v. lokale besturen
diensten voor preventieve gezinsondersteuning
jeugdhulpvoorzieningen
diensten voor pleegzorg

Uw bericht van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlagen
Vragen naar/e-mail voorzieningenbeleid@opgroeien.be		Opgroeien/Oekraïne Telefoonnummer 02 533 14 64	datum 17/03/2022

Opvangbeleid m.b.t. de vluchtelingen uit Oekraïne

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Ook in ons land zien we dat de instroom op gang komt van personen die de oorlog in Oekraïne ontvluchten. Een inschatting van de impact op ons aanbod is momenteel nog moeilijk, maar volgens de prognoses mogen we de komende weken en maanden tienduizenden vluchtelingen verwachten. Een proactieve en efficiënte aanpak die vertrekt van samenwerking tussen alle betrokken overheden en partijen zal dan ook cruciaal zijn om de uitdaging het hoofd te bieden en ervoor te zorgen dat de vluchtelingen op een kwaliteitsvolle manier opgevangen worden.

We merken dat het dikwijls om niet-begeleide minderjarigen en om gezinnen met (jonge) kinderen gaat, wat niemand onberoerd laat. Opgroeien schrijft zich vanuit zijn missie en kernopdrachten nadrukkelijk in op de ondersteuning en het opvangbeleid voor deze minderjarigen en gezinnen met kinderen.

Wij doen dit binnen de contouren en beslissingen van de Vlaamse Regering en in doorgedreven samenwerking met onze partners. Met deze brief informeren we je over de maatregelen die Opgroeien, in de eerste fase van een gecoördineerde Vlaamse aanpak, neemt. Op basis van monitoring en opvolging zullen er bijkomende maatregelen genomen worden.

1. Gezinnen met kinderen

Gezien de huidige evolutie, waarbij op korte termijn een grote instroom wordt verwacht, willen we, net als bij de crisis in 2015, een solide partner zijn van het OCMW, het lokale bestuur en andere actoren die een rol spelen in het lokale opvangbeleid. Daarom sluiten wij ons nadrukkelijk aan bij de lokale netwerken die begaan zijn met dat lokale opvangbeleid. Vanuit die aansluiting kunnen we blijvend informeren over huidige en toekomstige maatregelen.

Een goede samenwerking tussen onze lokale teams, de Huizen van het Kind en de lokale besturen biedt voor de ondersteuning en zorg voor deze gezinnen heel wat mogelijkheden, zowel materieel als immaterieel. We vragen de lokale besturen en de Huizen van het Kind dat ze, rekening houdende met de lokale context en ondersteund door de lokale dienstverlening van Opgroeien, deze ouders met (jonge) kinderen en zwangeren informeren en wegwijs maken en om zo nodig via de lokale Huizen van het Kind infosessies voor hen op te zetten. Hierbij kunnen ouders met kinderen georiënteerd worden in het lokale aanbod, onder meer over het lokale team Kind en Gezin, kinderopvang, opvoedingsondersteuning, groeipakket, vrije tijd, kleuteronderwijs, activiteiten van de Huizen van het Kind, ...

Vanuit de lokale teams zullen de intersectorale medewerkers enerzijds op proactieve wijze de verbinding van onze preventieve dienstverlening op het lokale netwerk opvangbeleid ondersteunen. Anderzijds fungeren zij als aanspreekpunt voor alle actoren met vragen over het aanbod van Opgroeien.

Lokale besturen kunnen met de intersectorale medewerker van Opgroeien voor de eigen gemeente contact opnemen. [Raadpleeg de contactgegevens van de intersectorale medewerkers.](#)

Voor de ondersteuning en begeleiding van Oekraïense gezinnen met kinderen schuiven we de reguliere actoren die hier een rol in hebben naar voren. We denken hierbij, naast de Huizen van het Kind, aan de lokale teams Kind en Gezin en aan samenwerkingsverbanden 1 Gezin, 1 Plan, die laagdrempelig kunnen ondersteunen en die, indien nodig, de brug naar gespecialiseerde hulpverlening kunnen leggen. Deze samenwerkingsverbanden, die op alle levensdomeinen werken en over een eerstelijnspsychologische functie beschikken, worden tijdelijk versterkt om hun opdracht ten volle op te kunnen nemen. Hun contactgegevens vind je op [Eén gezin - één plan - Samenwerkingsverbanden](#).

Ook de centra voor algemeen welzijnswerk en de centra voor geestelijke gezondheidszorg worden tijdelijk versterkt om met de stijgende druk op hun aanbod om te gaan.

Uiteraard kan ook het bestaande aanbod van de sectoren, diensten en voorzieningen ingezet worden voor Oekraïense vluchtelingen. Dat aanbod is toegankelijk op basis van de reguliere afspraken en processen. In de context van gezinnen met jonge kinderen denken we uiteraard aan kinderopvang. Vlaanderen zal de impact van de instroom monitoren en waar nodig bijkomende acties ondernemen.

Een grote uitdaging in het opvangen van gezinnen met kinderen, is ongetwijfeld huisvesting. We vragen, samen met de werkgeversorganisaties, aan onze erkende en vergunde partners dat ze, indien ze over mogelijke infrastructuur beschikken, zich melden bij hun lokaal bestuur.

2. Niet-begeleide minderjarigen

Voor de opvang van Oekraïense niet-begeleide minderjarige vluchtelingen schuiven we, op basis van de ervaringen met het in 2015 gestarte pilootproject 'Geef de wereld een thuis' en met de directe pleegplaatsingen waarbij niet-begeleide minderjarigen quasi onmiddellijk na aankomst in Vlaanderen met intensieve ondersteuning in een pleeggezin opgevangen worden, resoluut pleegzorg naar voren. Voor die intensieve ondersteuning werken de diensten voor pleegzorg samen met vzw Mino-Ndako. De personeelsequipes van de diensten voor pleegzorg en van Minor -Ndako worden hier tijdelijk voor uitgebreid.

De diensten voor pleegzorg brengen momenteel de mogelijkheden in de gezinnen die bij hen gekend zijn in kaart en passen hun (screenings)procedures aan in functie van het realiseren van snelle, onmiddellijke plaatsingen. Indien nodig, zullen de diensten samen met vzw Pleegzorg Vlaanderen verder sensibiliseren om het aantal kandidaten te vergroten. Mocht je, als lokaal bestuur, weet hebben van gezinnen die kandidaat zijn om Oekraïense kinderen in hun gezin op te vangen, vragen we je die met de dienst voor pleegzorg uit jouw provincie in contact te brengen. Op die manier kan de opvang in een duidelijk kader georganiseerd worden met de nodige ondersteuning en opvolging. De contactgegevens van de diensten voor pleegzorg vind je op [Over Pleegzorg in Vlaanderen | Pleegzorg Vlaanderen](#).

In het kader van netwerkpleegzorg kunnen de diensten voor pleegzorg ook situaties opvolgen en begeleiden waar Oekraïense kinderen tijdelijk bij familieleden of vrienden verblijven. Ook dergelijke situaties mogen aan de diensten voor pleegzorg gemeld worden.

De centra voor geestelijke gezondheidszorg zullen focussen op de geestelijke gezondheidszorg van gezinnen. Om niet-begeleide minderjarigen uit Oekraïne bij te staan in het omgaan met rouw- en trauma-ervaringen en andere geestelijke gezondheidsproblemen, kennen we een tijdelijke versterking toe aan vzw Solentra, die sinds jarenlang expertise opbouwde in de behandeling van niet-begeleide minderjarige vluchtelingen.

Opgroeien zal de komende dagen overleg opstarten met de hierboven genoemde partners in functie van een snelle doorstart van de genomen initiatieven. We herhalen dat dit de maatregelen zijn die we met Opgroeien in een eerste fase, op de zeer korte termijn, nemen. We zullen de situatie en de instroomcijfers binnen de Vlaamse taskforce van nabij opvolgen. Daarbij zal er ook aandacht zijn voor de noden in een volgende fase. Indien die tot bijkomende acties nopen, zullen we je daar uiteraard van op de hoogte brengen.

Met vriendelijke groeten,

Katrien Verhegge
Administrateur-generaal
Opgroeien